

Kortlægning af døde kalve

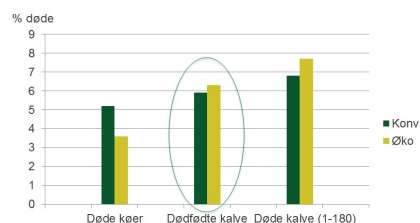
Antallet af dødfødte kalve ligger stadig højt i økologiske malkekvægsbesætninger. Problemet er størst hos 1. kalvs køer, og når faderen er en privat tyr uden kendt genetik.

En af de ømme tæer i økologisk mælkeproduktion er, at der dør mange kalve i fødslen. Videncentret for Landbrug og DLBR-rådgivningen har derfor sat flere aktiviteter i gang for at få antallet bragt ned.

En af aktiviteterne er en dataanalyse, som AgroTech har lavet, for at afdække, hvor der især skal sættes ind for at mindske problemet.

6,1 procent af kalvene dør i fødslen

Figuren viser aktuelle tal for dødelighed i cirka 350 økologiske malkekvægsbesætninger sammenlignet med konventionelle besætninger. Dødeligheden er opgjort for køer, dødfødte kalve og kalve, som er døde mellem 1 og 180 dage.

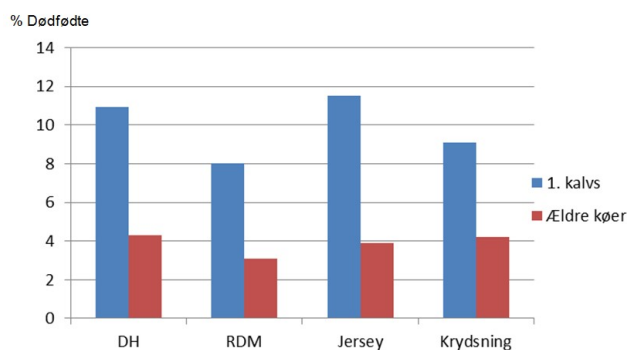
Figur 1. Aktuell dødelighed i økologiske malkekvægsbesætninger. (Klik på figuren for stor udgave).

Med en dødelighed på 3,5 procent hos malkekøerne lever de økologiske mælkeproducenter op til kvægbranchens generelle mål for dødelighed. Derimod ligger både antallet af dødfødte og døde kalve fortsat højt i de økologiske besætninger.

1. kalvs køer har flest dødfødte

Problemet med dødfødte kalve er især et problem hos økologiske kælvekvier. Det viser søjlerne i figur 2, som sammenligner antal dødfødte hos 1. kalvs og ældre køer hos malkeracerne.

Hos Dansk Holstein og Jersey er antal dødfødte på 11 og 11,5 procent hos 1. kalvs køer, mens RDM og krydsninger ligger lidt lavere. Hos ældre køer er niveauet 3 til 4 procent dødfødte på tværs af racerne og igen lavest hos RDM.

Figur 2. Dødfødte kalve i økologiske besætninger i forhold til laktationsnummer og race (klik på figuren for stor udgave).

Der er også forskel i dødeligheden i forhold til kalvens køn. På tværs af racer og laktationsnummer er andelen af dødfødte på 7,2 procent, når kalven er en tyr mod 4,1 procent, når kalven er en kvie.

Genetik har stor betydning

Dataopgørelsen viser, at faderens genetik har stor betydning for andelen af dødfødte kalve. Er faderen en privat tyr med ukendt genetik, er dødeligheden generelt dobbelt så høj, som hvis faderen er en insemineringstyr med kendt genetik. For eksempel er dødeligheden hos Dansk Holstein på godt 10 procent, når faderen er en ukendt privat tyr mod 4,5 procent, når faderen er en insemineringstyr med kendt afstamning.

Analysen viser også, at andelen af kalve, der fødes efter foldtyr, er forhøjet hos økologer. Her har 23 procent af besætningerne egen tyr mod 15 procent hos konventionelle producenter.

90 besætninger bliver interviewet om management

Opgørelserne ovenfor viser, hvad analyser på de centrale databaser kan vise om dødfødte kalve.

Men management på bedrifterne er også en vigtig kilde til at forklare antallet af dødfødte kalve på den enkelte bedrift. Derfor besøger seks DLBR-konsulenter for tiden 90 økologiske mælkeproducenter for at spørge ind til management som kan påvirke antallet af dødfødte kalve. Besætningsejerne bliver interviewet ud fra et standard-skema, som sikrer, at man kommer rundt om alle relevante områder, som påvirker risikoen for dødfødte kalve. Fokusområderne under DLBR-konsulenternes besøg på de økologiske bedrifter er vist i boksen.

Resultatet af DLBR-konsulenternes undersøgelse om management har vi i løbet af efteråret 2014.

Mælkeafgiftsfonden

Kvægaftsfonden

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development'

Fokusområder vedr. dødfødte kalve

1. Avl og genetik
2. Staldforhold og gruppeopdeling
3. Mineraler og vitaminer
4. Fodring af goldkøer og kælvkvier
5. Kviernes alder og størrelse
6. Opsyn ved kælvning
7. Management under kælvning
8. Tid og ansvar